

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

5.1 แบบแผนการวิจัย

5.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา รวมทั้งหมดจำนวน 174 คน ซึ่งจะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล
2. ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำ

มัศยิด(ตาดีกา)คารูลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม AI-Sadeeq 1 คน ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล

5.1.2 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน อายุ ภูมิลำเนา การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาเลือกคำตอบ 5 ระดับ คัดแปลงตามเกณฑ์การวัดทัศนคติสเกลแบบลิเคอร์ท (The Likert Scale) (ฉัตรสุมน พงศ์พิชญ โย, 2553:154-155)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา โดยเป็นข้อคำถามมุ่งเน้นทางด้านประวัติศาสตร์การก่อกำเนิดในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ และทางด้านหลักปฏิบัติทางการก่อกำเนิดหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

5.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลาและจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา รวมทั้งหมดจำนวน 174 คน ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 174 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาศาสนาอิสลามวิทยาลัย วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ดารุลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม Al-Sadeeq 1 คน

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม

ก. รวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับข้อคำถามในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีข้อคำถาม 18 ข้อ ข้อที่ 1- 10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ ข้อที่ 11- 18 มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล คือ ถ้าตอบถูกจะให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะให้ 0 คะแนน

ข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิดในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ 10 ข้อ 10 คะแนน และข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ 8 คะแนน รวมทั้งหมด 18 ข้อ 18 คะแนน แล้วแปลผลคะแนนเป็นค่าร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 5 ส่วนเท่า ๆ กัน

แบบสัมภาษณ์

ก. นำแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

2. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามสถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปี การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

3. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ให้ความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .779) รองลงมาคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. =.815) ศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .859) ศึกษาตัวบทอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิด ($\bar{x}=3.95$, S.D. = .892) ศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อกำเนิดตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.91$, S.D. =.821) ส่วนประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพล

ศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาให้ความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.83$, S.D.= .847)

4. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.17$, S.D. = .649) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. = .809)

5. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .915) และศึกษาทัศนะของนักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.80$, S.D. = .948) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.56$, S.D. = .930)

6. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพศชาย มีความสนใจมากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.01$, S.D. = .812) และฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.01$, S.D. = .834) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ อ่านหนังสือ/เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.82$, S.D. = .854)

7. ประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพศหญิง มีความสนใจมากที่สุดคือ ศึกษาด้วยทอล์กรูอานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ($\bar{x}=4.18$, S.D. = .692) รองลงมาคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.11$, S.D. = .649) และประเด็นที่มีความสนใจน้อยที่สุดคือ พุดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.84$, S.D. = .916)

8. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทุกชั้นปีมีความสนใจ อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีผลค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด ($\bar{x}=3.99$, S.D. = .778) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .703) ชั้นปีที่ 3 ($\bar{x}=3.88$, S.D. = .684) และชั้นปีที่ 4 ($\bar{x}=3.85$, S.D. = .489) ตามลำดับ

9. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามภูมิภาคนา พบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา มีความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับ มาก ส่วนนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูล และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มี ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง

10. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ กีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาทั้ง ทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และ ทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยที่ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่า ความรู้ความเข้าใจทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และ ศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم

11. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.27 อยู่ในระดับดี ส่วน

นักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

12. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (52.34) มากกว่าเพศชาย (50.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากกว่าเพศชายทั้ง 2 ด้าน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ (เพศหญิง 46.84 , เพศชาย 45.37) และด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน (เพศหญิง 59.21 , เพศชาย 56.99)

13. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม อิบติดาอียี่ มุตะวัสสิต ซานะเวีย และอื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ เป็นต้น พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (53.20) รองลงมาคือ อิบติดาอียี่ (50.88) , อื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ (50.72) และ ซานะเวีย (48.21)

14. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสตูล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามมากที่สุด คือ ระดับดี (70.37) ส่วนนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา และจังหวัดอื่น ๆ เช่น พัทลุง นครศรีธรรมราช มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

15. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ

- 1) จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ความเข้าใจ
- 2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลาม
- 3) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
- 4) จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์
- 5) จัดเสวนาระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 6) เข้าถึงนักศึกษาและให้ความรู้

16. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปที่คือ

- 1) ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป
- 2) จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้แก่ผู้สนใจ
- 3) ให้ความรู้ผ่านคุณุปะฮวันศุกร์
- 4) จัดเสวนาระดมความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 5) จัดทำหนังสือ/เอกสารเกี่ยวกับพลศึกษาในมุมมองอิสลามและเผยแพร่เอกสารดังกล่าวผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- 6) เข้าถึงบุคคลที่ออกกำลังกายโดยการออกกำลังกายไปด้วยแล้วให้ความรู้ความเข้าใจในเวลาเดียวกัน

17. ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกพลศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มากที่สุด

18. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

- 1) จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ
- 2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา อาจารย์ผู้สอนและผู้ปกครอง นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
- 3) ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อออกแบบหลักสูตรชุมชน จัดกิจกรรมแนะนำอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
- 4) นำเสนอหะดีษนบี ﷺ ที่เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามในการให้ความรู้ความเข้าใจ
- 5) แจกจ่ายเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อผู้ปกครอง นักศึกษาพร้อมให้ความรู้ความเข้าใจ
- 6) จัดสัมมนาระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้รู้ศาสนาเพื่อหาแนวทางที่ถูกต้องในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
- 7) เปิดรายวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับกีฬาตามหลักการอิสลาม
- 8) คัดสรรอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ด้านศาสนาและกีฬาควบคู่กัน

19. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักเรียนมุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ต่อบุตรหลานของตนเอง คือ

- 1) พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ
- 2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3) เข้าใจเด็ก เข้าใจความชอบของเด็กและส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจ

4) คลุกคลีเข้าถึงว่าต้องสื่อสารอย่างไรกับเด็ก

20. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

1) มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

2) มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

3) มีความรับผิดชอบ

4) ตรงต่อเวลา

5) ใฝ่ถามผู้รู้

6) ขยันอ่านหนังสือ

7) มีความอดทนในการแสวงหาความรู้

8) มีความรู้ในหลักการอิสลามเบื้องต้น

9) เป็นมุสลิมที่ดี

21. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

- 1) พุดคุยแนะนำให้ออมูลความรู้สำหรับนักศึกษาที่สนใจ
- 2) เข้าใจเข้าถึงนักศึกษาแล้วแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลาม
- 3) ประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้นำศาสนาเพื่อส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ
- 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ
- 5) ให้ความรู้ผ่านคุณพระฮวันศุกร์
- 6) จัดกิจกรรมส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ

22. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทบาทของตนเองที่สามารถทำได้ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป คือ

- 1) พุดคุยแนะนำให้ออมูลความรู้สำหรับผู้สนใจ
- 2) เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ
- 3) ให้ความรู้ผ่านคุณพระฮวันศุกร์
- 4) ให้ความรู้ผ่านรายการวิทยุ
- 5) แสวงหาวิธีการในการพัฒนาการสอนให้ความรู้เกี่ยวกับกีดตามหลักการอิสลาม
- 6) จัดทำเอกสาร/หนังสือเกี่ยวกับกีดตามหลักการอิสลาม
- 7) เผยแพร่ความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต
- 8) จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ

9) ให้ความร่วมมือกับทุกองค์กรทุกสถาบันเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กีฬาทามหลักการอิสลาม

10) สร้างเครือข่ายพร้อมด้วยแสวงหาความรู้ให้กับตนเองแล้วแนะนำให้ความรู้
ความเข้าใจต่อสังคมโดยทั่วไป

5.2 การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการ
อิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีประเด็นที่
น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาทามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม
วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ
จำแนกตามชั้นปี จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน
และประเด็นที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ให้ความสนใจ
มากที่สุดคือ สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
การกีฬาทามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=4.03$, S.D. = .779) รองลงมาคือ ฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการ
กีฬาทามหลักการอิสลาม ($\bar{x}=3.98$, S.D. =.815)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ใน
สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ใส่ใจ สนใจใคร่รู้ใคร่เห็นในประเด็นต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและหลักการอิสลาม เพราะกีฬาและหลักการอิสลามเป็นสองสิ่งที่ตัวนักศึกษากอง
ในปัจจุบันนี้และในอนาคตข้างหน้าจะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจำเป็นที่
จะต้องนำหลักการอิสลามมาใช้ในวิถีของการกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ

لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่ว
ทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือ
ศัตรูที่ซัดเส็งของพวกเจ้า”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir,2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัส
บัญชาปวงบ่าวของพระองค์ผู้ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติใน
หลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่าง ๆ และละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุด
ความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้” ส่วนโองการประโยคที่ว่า ﴿ اَدْخُلُوا فِي السَّلَامِ ﴾
ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม”

การเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม คือ การปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรง
บัญญัติให้ยึดถือปฏิบัติและละทิ้งในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญญัติให้ละทิ้งหนีห่าง

บทบัญญัติแห่งอิสลาม คือระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์และครอบคลุมในทุก ๆ
ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา รวมไปถึงด้านการกีฬาเช่นกัน

และสาเหตุอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ
อิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับมาก ก็
อาจจะเป็นได้ว่าการเรียนการสอนเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามยังน้อยมาก
สำหรับสังคมทั่วไปและไม่มีการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะที่เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
อยู่เลยสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ดังนั้นเมื่อมีการ
พูดถึงในเรื่องนี้นักศึกษาจึงให้ความสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66)

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องนี้ เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬา มีปฏิสัมพันธ์ และมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะในอนาคต และแสดงให้เห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ควรที่จะประสานความร่วมมือวางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมให้มากยิ่งขึ้น เพราะปัจจุบันนี้ยังไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามทั้งในระดับอิตดาอีย มุตะวัสสิต ชานาเวีย และไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเช่นกันสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในขณะที่เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียน หรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุก ๆ โรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาประจำปีและกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียนมากมาย

3. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 เมื่อพิจารณาจำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับมุตะวัสสิต มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด (53.20) รองลงมาคือ อิตดาอีย (50.88) , อื่น ๆ เช่น ตาดีกา โรงเรียนสายสามัญ (50.72) และชานาเวีย (48.21)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนี้และในอดีตที่ผ่านมาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและในโรงเรียนทั่วไปยังไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามทั้งในระดับอิตดาอีย มุตะวัสสิต ชานาเวีย ดังนั้นระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จึงอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน แต่เป็นที่น่าตั้งข้อสังเกตว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ในระดับชานาเวีย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (48.21) ซึ่งน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาด้านศาสนาอิสลามในระดับอื่นๆ โดยที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ก็อาจเป็นไปได้ว่าเพราะมีปัจจัยดังนี้ 1) ในปัจจุบันและในอดีตที่ผ่านมาไม่มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจง

เกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและในโรงเรียนทั่วไป ระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลามจึงไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ในเชิงที่ว่า ยังมีระดับการศึกษาด้านศาสนาอิสลามที่สูงขึ้นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามที่มากขึ้นตามไปด้วย 2) ในสภาพสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน อาจเป็นไปได้ว่า การรับข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ในด้านต่าง ๆ มีช่องทางอื่น ๆ หลายช่องทางที่ไม่ใช่รูปแบบของการศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่มีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลาม

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ จัดอบรม/แนะนำให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องเป็นทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ สปีซัน แยนนา (ดู 2553 : 110-111) เกี่ยวกับปัญหา การปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบ จังหวัดนราธิวาส ตามความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษา โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ด้าน คุณธรรมจริยธรรม ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับศาสนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากที่สุด ส่วน ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ควรจัดให้มีการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่นกัน

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงที่สุดคือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป แนวทางนี้สอดคล้องกับคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾

(المائدة : 2)

ความว่า “และพวกเจ้าจงช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรม และความยำเกรง และจงอย่าช่วยกันในเรื่องที่เป็นบาป และเป็นศัตรูกัน”

(อัล-มาอิดะฮฺ : 2)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อสังคม และการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อสังคมโดยทั่วไปแล้ว บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์ใดองค์หนึ่งจะขับเคลื่อนแต่เพียงฝ่ายเดียวคงเป็นเรื่องยาก จำเป็นที่จะต้องมีความสามัคคีร่วมมือช่วยเหลือกันหลาย ๆ ฝ่าย โดยเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการเมือง เป็นต้น

6. ระดับความจำเป็นของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสัมภาษณ์พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ที่เห็นว่า สถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .779)

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และว่าที่ครูผู้สอนพลศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในอนาคต ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มนี้มีความจำเป็นในระดับมาก เพื่อพัฒนาเสริมสร้างบุคคลกรทางการศึกษาในอนาคตที่เข้าใจบริบทประเพณีและวัฒนธรรมของพื้นที่

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ ความเข้าใจ รองลงมาคือ ประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการ พัฒนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ใน สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไปซึ่งมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรม/แนะแนว ให้ความรู้และประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ทั้งนี้สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ สปีซัน แชนา (คู 2553 : 110-111) ที่ได้กล่าวไว้แล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 3 และคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ เกี่ยวกับการช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรมในซูเราะฮ์ อัล-มาอิดะฮ์ ที่ได้ยิบยกมาแล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 4

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เป็นไปได้ว่าเพราะ การจัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้ความ เข้าใจเป็นแนวทางที่ทำได้ง่ายที่สุดในเวลาที่รวดเร็วเห็นผลได้ง่ายในระยะสั้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีปริมาณมาก ๆ นำไปสู่แนวทางที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเสมอต้นเสมอปลายในระยะยาว นั่นก็คือ การประสานความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาในการให้ความรู้ความเข้าใจ

8. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลาม ต่อบุตรหลานของตนเอง

ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ พுகุญแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอ ข้อเสนอแนะนี้สอดคล้องกับการปฏิบัติบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้อิสลามศึกษาของ นักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล ด้านการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน และด้านการสนับสนุน ให้กำลังใจ โดยที่ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก (สุไลมาน ยังปากน้ำ, 2553 : 79) และแนวทางนี้ สอดคล้องกับโอองการของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا ﴾

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธา จงคุ้มครองตัวของพวกเจ้าและ ครอบครัวของพวกเจ้าให้พ้นจากไฟนรก”

(อัตตะหุรีม : 6)

การคุ้มครองครอบครัวโดยนัยจากโองการนี้คือ การอบรมเลี้ยงดู ดูแลแนะนำสั่งสอน และการปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และการยำเกรงจากการฝ่าฝืนบทบัญญัติของพระองค์ (ดู Ibnu Kathir, 2008:3/510)

และโองการที่ว่า

﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾

ความว่า “จงตักเตือนวงศ์วานญาติของเจ้าที่ใกล้ชิด”

(อัลซุฮะรออ : 214)

รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับโองการในซูเราะฮ์ อัล-มาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 2 ซึ่งได้หยิบยกมาแล้วในการอภิปรายผลในข้อที่ 4

9. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง

ข้อที่มีความถี่สูงที่สุดคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา(นักศึกษาวิชาชีพครู) เป็นคุณลักษณะของการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา(นักศึกษาวิชาชีพครู) และบุคลากรทางการศึกษา เพราะสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากบุคลากรทางการศึกษาไม่มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอก็ไม่สามารถที่จะอบรมบ่มเพาะ แนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาและยุคสมัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาเพื่อวางแผนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

2. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาควรศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามให้กับตนเองอยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในการเป็นครูที่มีความรู้ เข้าใจบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3. สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนาอิสลามและอื่น ๆ เป็นต้น ควรประสานความร่วมมือร่วมกันเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยการกัฟตามหลักการอิสลาม

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และต่อสังคมโดยทั่วไปให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา และต่อสังคมโดยทั่วไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกัฟตามหลักการอิสลาม

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ ต่อบุคลากรครูพลศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้